

Ecz. Mehmet DOMAÇ
(TEB Genel Başkanı)

“Mutsuz bir yetişkin, başka bir yerde hayatına sıfırdan başlayabilir. Ama mutsuz bir çocuğun böyle bir şansı yoktur. O mutsuzluğu hisseder elbette, fakat bu hissin adını koyamaz. Ezilmiş bir çocuk hep kendini suçlu hisseder ve esas korkunç olan da budur zaten. Bu nedenle, dünyada varolan tüm haksızlıklar içinde çocuklara dokunan haksızlıklar en iğrenç ve en adi olanlardır”

(François Truffaut, Cep Harçlığı filminden)

Politika, gerçek yüzünü ancak sırtını dönmüş olduğu insanlara gösterir. Antik demokrasi gerçek yüzünü, kölelere, kadınlara ve çocuklara göstermişti. Modern demokrasi ise en azından çocuklara göstermeye devam ediyor.

Örneğin dünya, çocukların yeterli beslenmesi konusunda başarısız. Birleşmiş Milletler “Milenyum Kalkınma Hedefleri”nden biri de, yoksulluğu ve açlığı 2015’e kadar yok etmektir. Oysa Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) dünyada kötü beslenme yüzünden her yıl 5.6 milyon çocuğun öldüğünü açıkladı.

Ayrıca UNICEF yayımladığı beslenme raporunda, 146 milyonu gelişmekte olan ülkelerde olmak üzere, dünyada beş yaşın altındaki her dört çocuktan birinin erken ölüm riskiyle karşı karşıya olduğuna dikkat çekiyor. Bir çocuğun yaşamının ilk 2 yılının beslenme açısından kilit dönemi oluşturduğunu belirten UNICEF, yetersiz beslenmiş 5 yaşının altındaki çocukların sayısının, hedef belirlenmesine rağmen 1990’dan bu yana çok az düştüğünü ifade etti.

Şüphesiz özellikle uluslararası arenada biraz geç kalınmış olsa bile bazı önemli gelişmeler yaşandı. Birleşmiş Milletler 1959’da çocuk haklarını gündeme getirdi. 1979’un Uluslararası Çocuk Yılı ilan edilmesinden sonra 1989’da BM Çocuk Hakları Sözleşmesi imzalandı.

Çocukların doğumdan sonraki dönemde düzenli olarak bir sağlık kurumunun izlemesi altında olmaları, onların yaşamaları, sağlıklılık hallerinin korunması ve geliştirilmesi, sağlıklılık hallerini bozacak etkenlerin önlenmesi bakımından bir zorunluluktur. Bu zorunluluk “sağlık hizmetlerine ulaşma ve yararlanma hakkı”nın

gereğinin yerine getirilmesini sağlar.

Çocukluk döneminde sıkça karşılaşılan hastalıkların aşı ve diğer yöntemlerle önlenmesine yönelik uygulamalar, çocuğun gelişiminin izlenmesi, bu bağlamda çok önemli bir konu olan yeterli ve dengeli beslenmesi ve gelişimini engelleyen neden ve durumların ortadan kaldırılması da yine sağlık hizmeti kapsamı içinde ve “sağlık hizmetlerine ulaşma ve yararlanma hakkı”nın gereği olan hizmetlerdir. Bu hizmetler ön koşulsuz olarak, özellikle de sağlık güvencesine sahip olmak koşulu aranmaksızın herkese sunulmak zorundadır. Oysa ne yazık ki dünyanın her tarafındaki bebek ve çocuk ölümleri oranları bu hakkın yeterince sağlanmadığını ya da kullanılmadığını gösteriyor.

Sadece bu kadar da değil; içinde yaşadığımız “şiddetli dünya” çocukları da o şiddetin kurbanı, nesnesi ve yer yer öznesi haline getiriyor. Vuranla vurulanın çocuk olduğu bir dönemden geçiyoruz. Sokakta olması, insan öldürmesi, soygun yapması gerekmiyor. Üzerinde düşünmemiz gerek asıl soru şu: Çocuklarımıza tahsis ettiğimiz “güvenli dünya” gerçekten var mı; yoksa sadece var olduğunu hayal ettiğimiz bir dünya mıdır bu? Onlarınkini biraz sarıp sarmalamış olsak da, nihayetinde aynı dünyada yaşamıyor muyuz?

Geleceği düşünen yetişkinler ile şimdikiyi yaşayan çocuklar nerede ve nasıl buluşabilirler? Gözlerini ufka dikmiş bir yetişkin ile yerdeki karıncanın gizemine kilitlenmiş bir çocuk arasında sahici bir diyalog olasılığı var mıdır? Çocukları kendisinin geleceği olarak değil de geleceğin kendisi olarak gören bir toplum tasavvur etmediğimiz sürece, çocuklara yüzümüzü dönmüş olmayacağız. Her 23 Nisan gibi, bu da bir geçit töreni ile sona eriverecek.